

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

w sprawie **P. N.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 207 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.),

w dniu 8 listopada 2023 r., kasacji obrońcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 23 lutego 2023 r., sygn. akt IX Ka 959/22

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim

z dnia 16 lutego 2022 r., sygn. akt II K 787/18

i warunkowo umarzającego postępowanie

postanowił:

1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2) obciążyć oskarżonego kosztami sądowymi za postępowanie kasacyjne.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim, wyrokiem z 16 lutego 2022 r. uznał P. N. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. i skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres roku próby oraz orzekł obowiązek przeproszenia pokrzywdzonej (art. 72 § 1 pkt 2 k.k.). Po rozpoznaniu apelacji oskarżyciela publicznego (zarzucał m.in. błędną subsumpcję prawidłowo poczynionych ustaleń faktycznych i postulował zmianę kwalifikacji prawnej czynu na art. 207 § 1a k.k.) i obrońców (kwestionowali ustalenia

faktyczne), Sąd Okręgowy w Warszawie, wyrokiem z 23 lutego 2023 r., uznał apelacje prokuratora i jednego z obrońców za oczywiście bezzasadne i częściowo uwzględnił apelację drugiego obrońcy (wykluczył z kręgu pokrzywdzonych dwoje dzieci), zmienił zaskarżone orzeczenie i warunkowo umorzył postępowanie na okres roku próby i oddał P. N. pod dozór kuratora (art. 67 § 2 k.k.).

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. polegającą na rażącym naruszeniu art. 29 ust. 1 k.p.k. w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP i rozpoznaniu sprawy na rozprawie apelacyjnej w składzie jednego sędziego, w oparciu o art. 14fa ust. 1 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID -19; rażące naruszenie art. 14fa ust. 1 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID -19 polegające na orzekaniu podczas rozprawy apelacyjnej w składzie jednego sędziego, w sytuacji gdy prokurator w apelacji postulował zmianę kwalifikacji prawnej czynu przypisanego P. N. na czyn z art. 207 § 1a k.k. zagrożony karą do 8 lat pozbawienia wolności. Obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Obrońca w kasacji zgłosił zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, której upatrywał w nienależytej obsadzie Sądu odwoławczego (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.). Zasadności tego zarzutu stwierdzić niepodobna, ponieważ spełnione zostały wszystkie przesłanki, o których mowa w art. 14fa ust. 1 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (zwanej specustawą COVID-19), decydujące o tym, że w zaistniałym układzie procesowym właściwym był skład sądu jednoosobowy. Powołany przepis kategorycznie stanowi, że w okresie obowiązywania stanu zagrożenia

epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, oraz w okresie roku po ich odwołaniu, w sprawach rozpoznawanych według przepisów ustawy z 6 czerwca 1997 r. – k.p.k. o przestępstwa zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica nie przekracza 5 lat, na rozprawie apelacyjnej sąd orzeka w składzie jednego sędziego, jeżeli w pierwszej instancji sąd orzekał w takim samym składzie; później w ustawie nowelizującej i wprowadzającej ten przepis z 22 czerwca 2021 r. uściślono, że w sprawach o występki zagrożony karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności, w których przewód sądowy na rozprawie apelacyjnej rozpoczął najpóźniej 21 czerwca 2022 r. skład Sądu odwoławczego wyznacza art. 29 § 1 k.p.k. w zw. z art. 449 § 2 k.p.k., natomiast w razie jego rozpoczęcia dnia 22 czerwca 2021 r. lub później skład ten reguluje art. 14fa ust. 1 specustawy COVID-19. Stan zagrożenia epidemicznego z powodu COVID-19 wprowadzono na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia z 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego i stan ten, sukcesywnie przedłużany, trwał do 1 lipca 2023 r., kiedy nastąpiło odwołanie go.

Ponieważ w przedmiotowej sprawie otwarcie przewodu sądowego na rozprawie apelacyjnej nastąpiło po dniu 21 czerwca 2022 r. (wyrok zapadł 23 lutego 2023 r.), w czasie obowiązywania stanu epidemii COVID-19 (ogłoszonej rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 12 maja 2022 r.), to przy wyznaczaniu składu Sądu odwoławczego w grę wchodził wyłącznie przepis art. 14fa ust. 1 specustawy COVID-19, a nie przepis ogólny z art. 29 k.p.k. i właściwym do rozpoznania apelacji był skład jednoosobowy a nie kolegialny.

Rozpoznaniu apelacji w składzie jednoosobowym nie stała na przeszkodzie kategoria sprawy. Postępowanie apelacyjne dotyczyło sprawstwa z art. 207 § 1 k.k. Taka kwalifikacja prawna czynu została zawarta w akcie oskarżenia, tak kwalifikowany czyn przypisano mu w wyroku Sądu pierwszej instancji i Sąd odwoławczy utrzymał w mocy wyrok o tak kwalifikowany czyn. W obiegu prawnym pozostał więc wyrok skazujący P. N. za czyn z art. 207 § 1 k.k. Spełniona więc została pierwsza przesłanka z art. 14 fa ust. 1 specustawy COVID – 19 upoważniająca do procedowania w postępowaniu apelacyjnym w składzie jednoosobowym i rozpoznania sprawy o przestępstwo, którego górna granica

ustawowego zagrożenia wynosi 5 lat. Spełniony został również drugi wymóg zastosowania w tej sprawie art. 14fa ust. 1 specustawy COVID-19, mianowicie w pierwszej instancji sprawę rozpoznawał Sąd Rejonowy w składzie jednego sędziego.

Powyższe ustalenia ostatecznie rozstrzygają kwestię należytej obsady Sądu Okręgowego w Warszawie, w sprawie P. N. Stwierdzić wypadało, że siłą rzeczy oczywiście nietrafna była towarzysząca zarzutowi z art. 439 k.p.k. teza o pozostałych rażących naruszeniach prawa: art. 29 k.p.k., art. 45 Konstytucji RP i art. 14 fa ust. 1 specustawą COVID-19,

Z powyższych powodów Sąd Najwyższy postanowił jak w dyspozytywnej części orzeczenia, a kosztami za postępowanie kasacyjne obciążył skazanego po myśli art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.

[ał]